

© Traducerea și permisiunea pentru republicare au fost oferite de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova în scopul includerii sale în baza de date HUDOC a Curții.
© The present text and the authorisation to republish it were granted by the Constitutional Court of the Republic of Moldova for the purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.
© La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Cour Constitutionnelle de la République de Moldova à son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

***Bulgakov v. Rusia* - [20159/15](#)**

Hotărârea din 23.6.2020 [Secția a III-a]

Articolul 10

Articolul 10-1

Libertatea de a comunica informații

Libertatea de a primi informații

Blocarea în întregime a accesului la un *website* din cauza unui articol de material interzis și blocarea continuată după ce materialul a fost șters: *încălcare*

În fapt – În cazul reclamantului, proprietarul și administratorul unui *website*, a fost blocat accesul în întregime la *website*-ul lui de un ISP (Furnizor de servicii de internet) local pe baza unei hotărâri judecătorești, deoarece conținea un *e-book* catalogat anterior ca material extremist. Ordinul de blocare nu a fost ridicat nici după ce *e-book*-ul a fost șters.

În drept – Articolul 10: Măsura contestată a echivalat cu „ingerința unei autorități publice” în dreptul de a primi și de a comunica informații. Cu privire la câmpul de aplicare al ingerinței, reclamantul nu a contestat faptul că *e-book*-ul disponibil pe *website*-ul lui constituia material interzis. Totuși, el a pus problema hotărârilor tribunalelor naționale de a bloca în întregime accesul la *website*-ul lui din cauza unui articol de material interzis și de a bloca în continuarea accesul după ce materialul a fost șters.

În măsura în care hotărârea Tribunalului districtual viza *e-book*-ul, ingerința avea o bază legală în articolul 10(6) din Legea cu privire la informații și se putea susține că era „prevăzută de lege”. Totuși, Tribunalul districtual a determinat, de asemenea, metoda de implementare a măsurii de blocare, dispunând blocarea accesului la conținutul ofensator prin blocarea în întregime a accesului la *website*. Metoda de blocare, care împiedica utilizatorii să se conecteze la *website*-ul localizat la o adresă de rețea numerică precisă (IP), era utilizată pe scară largă.

Blocarea în întregime a accesului la un *website* constituia o măsură extremă, care era comparată cu interzicerea unui ziar sau a unui post de televiziune. O asemenea măsură ignora în mod deliberat distincția dintre informațiile legale și cele ilegale pe care *website*-ul le putea conține și a făcut inaccesibile o cantitate mare de informații care nu au fost catalogate ca ilegale. Blocarea accesului la adresa de IP a unui *website* a avut ca efect practic extinderea câmpului de aplicare a ordinului de blocare mult peste conținutul ilegal care era vizat inițial. O asemenea extindere nu avea o bază legală în circumstanțele cazului reclamantului. Secțiunea 10 din Legea cu privire la informații le permitea autorităților să ia în vizor conținutul care era prevăzut în legea administrativă sau penală, mai curând, decât un întreg *website*. Formula de blocare utilizată de Tribunalul districtual nu se regăsea în vreo legislație primară sau în regulamente de implementare. Guvernul nu a făcut trimitere, în observațiile sale, la nicio dispoziție legală pe care se putea baza metoda de implementare aleasă de Tribunalul districtual.

Revenind la problema garanțiilor pe care legislația națională trebuia să le ofere pentru a proteja persoanele de efectele excesive și arbitrare ale măsurilor de blocare, Curtea a notat că dreptul rus nu impunea vreo formă de implicare a proprietarului *website*-ului, cum era reclamantul, în cadrul procedurilor de blocare desfășurate în baza articolului 10(6) din Legea cu privire la informații. Cererea procurorului privind ordinul de blocare a fost pregătită fără notificarea prealabilă a părților ale căror drepturi și interese puteau fi afectate. Reclamantul nu a fost informat despre cererea procurorului și nici n-a avut posibilitatea să șteargă conținutul ilegal înainte de depunerea cererii în fața tribunalului. Tribunalul districtual nu l-a invitat să intervină în cadrul procedurilor sau să depună observații, tratând problema ca fiind ceva între procuror și ISP-ul local.

Participarea unui ISP local în calitate de reclamat desemnat nu a fost suficient încât să confere un caracter contradictoriu procedurilor. ISP oferea tehnologia care permitea accesul la milioane de *website*-uri despre care nu știa nimic. Acesta nu avea cunoștințe detaliate despre conținutul lor, așa cum aveau proprietarii lor; nici nu avea resursele juridice necesare pentru a avansa o protecție puternică pentru fiecare *website* vizat. ISP nu avea niciun interes legitim în rezultatul procedurilor. Ordinele de blocare nu aveau nicio incidență în activitatea de conexiune a acestuia; ele erau aplicabile nu doar împotriva ISP-ului reclamat ci, odată devenite definitive, dobândeau un efect universal care le impunea tuturor IPS-urilor ruse să implementeze măsurile de blocare. Procedurile de blocare, care au fost desfășurate în lipsa reclamantului, nu au avut un caracter contradictoriu și nu au oferit un for în care părțile interesate să fie ascultate.

În cadrul procedurilor pe care reclamantul le-a inițiat pentru a contesta măsura blocării, tribunalele naționale nu au aplicat Hotărârea Plenului Curții Supreme nr. 21 din 27 iunie 2013, care le impunea să aibă în vedere criteriile stabilite în Convenție, în interpretarea ei de către Curte. De asemenea, ele nu au avut în vedere dacă același rezultat putea fi realizat cu mijloace mai puțin intruzive, nici nu au efectuat o evaluare a impactului măsurii de blocare pentru a se asigura că aceasta vizează conținutul ilegal și că nu prezintă efecte arbitrare sau excesive, inclusiv efectele care rezultă din metoda aleasă pentru a o implementa. Cu referire la exigența transparenței, Legea cu privire la informații nu conținea nicio dispoziție pentru comunicarea deciziei adoptate în baza articolului 10(6) pentru proprietarul website-ului vizat. Reclamantul nu cunoscutea despre ordinul de blocare până când nu a descoperit că accesul la *website*-ul său a fost blocat.

Cel de al doilea aspect al ingerinței de care s-a plâns reclamantul a constatat în refuzul ridicării ordinului de blocare după ce conținutul ilegal a fost șters. Curtea a constatat mai sus că nu a existat nicio bază legală pentru a se bloca accesul la întregul website al reclamantului, de vreme ce conținea o pagină de material extremist. Această constatare a ilegalității era aplicabilă *a fortiori* în cazul blocării continuate a *website*-ului după ce materialul a fost șters.

Curtea a conchis că ingerința rezultată din aplicarea procedurii în baza articolului 10(6) din Legea cu privire la informații a avut efecte excesive și arbitrare și că legislația rusă nu i-a oferit reclamantului nivelul de protecție împotriva abuzului la care era îndreptățit în baza principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică. În consecință, ingerința nu era „prevăzută de lege”.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

De asemenea, Curtea a constatat, în unanimitate, încălcarea articolului 13 în coroborare cu articolul 10, pentru că curtea de apel nu a analizat substanța plângerii sale și nu a examinat necesitatea sau proporționalitatea măsurii de blocare.

Articolul 41: 10,000 EUR în privința prejudiciul moral suferit.

(Vezi *Ahmet Yıldırım v. Turcia*, [3111/10](#), 18 decembrie 2012, [Nota informativă 158](#))